Test Booklet No.
प्रश्नपत्रिका क्र.

M

Paper-III
HOME SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ....

   (Name) ....

2. (Signature) ....

   (Name) ....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. ....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

AUG - 17315

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Number of Pages in this Booklet : **36** Number of Questions in this Booklet : **75**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **75** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   - (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   - (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   - (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.

   Example : where (C) is the correct response.

   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **75** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   - (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   - (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   - (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.

   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

HOME SCIENCE

Paper III

गृह विज्ञान

प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Note : This Paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions, each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर (75)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. MCTs contain ....

(A) More than C_{12}

(B) Less than C_6

(C) C_6–C_{10}

(D) C_6–C_{12}

2. Vitamin E supplementation is suggested in :

(A) Tardive Dyskinesia

(B) Osteoarthritis

(C) Alzeimer's disease

(D) Ulcerative colitis

1. एम.सी.टी. मध्ये .... असतात.

(A) 12 पेक्षा जास्त कार्बन अणु

(B) 6 पेक्षा कमी कार्बन अणु

(C) C_6–C_{10}

(D) C_6–C_{12}

2. जीवनसत्व 'ई' ची पुरवणी .... मध्ये सुचविण्यात येते.

(A) टार्डीव्ह डिस्काइनेशिया

(B) ऑस्टिओआर्थरायटीस

(C) अल्झायमर्स डिसीज

(D) अल्सरेटीव्ह कोलायटीस

3. Hypoglycemic substance in fenugreek seeds is :
   (A) BCAA
   (B) Catechin
   (C) Trigonelline
   (D) Lignin

4. Lectins are :
   (A) Protease inhibitors
   (B) Sugar binding protein
   (C) Probiotic
   (D) Prebiotic

5. Hormone calcitonin :
   (A) Decreases calcium absorption from GIT
   (B) Increases calcium reabsorption
   (C) Promotes calcium absorption in small intestine
   (D) Prevents calcium mobilization from bones

3. मेथीदाण्यांमधील रक्तशर्करा कमी करणारा पदार्थ म्हणजे .... होय.
   (A) बी.सी.ए.ए.
   (B) कैटेचिन
   (C) ट्रायगोनेलिन
   (D) लिग्निन

4. लेक्टिन्स म्हणजे :
   (A) प्रोटिएज इनहिबिटर्स
   (B) शर्करेने बांधलेला प्रथिन
   (C) प्रोबायोटिक
   (D) प्रिबायोटिक

5. कॅलसिटोनीन संप्रेरक :
   (A) पचनसंस्थेत कॅलशियमचे शोषण कमी करते
   (B) कॅलशिअमचे पुनः अभिशोषण वाढवते
   (C) लहान आतड्यात कॅलशियमचे शोषण उंचावते
   (D) हाडातील कॅलशियमचे चलन रोखते

6. Canned shellfish becomes dark or discoloured because of formation of :

(A) Carbon dioxide

(B) Iron sulfide

(C) Ferrous oxide

(D) Oxygen

7. An enzyme that plays a vital role in producing angiotensin is :

(A) Rennin

(B) Trypsin

(C) Dipeptidase

(D) Renin

8. Retinol is stored in :

(A) Retina

(B) Kidney

(C) Liver

(D) Bones

6. डबाबंद शेलमासा हा गडद किंवा रंगहीन होण्याचे कारण :

(A) कार्बन डायऑक्साईडची निर्मिती

(B) आयरन सल्फाइडची निर्मिती

(C) फेरस ऑक्साइडची निर्मिती

(D) प्राणवायुची निर्मिती

7. अँजिओटेन्सिनच्या निर्मितीत प्रमुख भूमिका पार पाडणारा विकर म्हणजे :

(A) रेन्निन (Rennin)

(B) ट्रिप्सीन

(C) डायपेप्टीडेज

(D) रेनिन (Renin)

8. रेटिनॉलची साठवणूक .... यात होते.

(A) दृष्टीपटल

(B) मूत्रपिंड

(C) यकृत

(D) अस्थि

9. Dispensable amino acid is :

(A) Tyrosine

(B) Serine

(C) Valine

(D) Tryptophan

10. Meat tenderizing enzyme is :

(A) Papain

(B) Lycopene

(C) Ficin

(D) Pepsin

11. A pregnant lady requires .... mg of calcium daily.

(A) 400—600

(B) 600—800

(C) 1000

(D) 1200

9. अनावश्यक अमिनो आम्ल :

(A) टायरोसिन

(B) सिरीन

(C) व्हॅलीन

(D) ट्रिप्टोफॅन

10. मांसाला नरम ठेवण्याकरीता उपयोगी असणारा विकर :

(A) पेपेन

(B) लायकोपिन

(C) फिशिन

(D) पेप्सीन

11. गर्भवती स्त्रीला दररोज ········ मि.ग्रॅ. कॅलशियमची आवश्यकता असते.

(A) 400—600

(B) 600—800

(C) 1000

(D) 1200

12. Pressure at cell membrane is :

(A) Oncotic pressure

(B) Osmotic pressure

(C) Colloidal pressure

(D) Portal pressure

13. pH of a protein solution at which the positive and negative charges are the same is :

(A) Isoelectric point

(B) Isometric point

(C) Electromagnetic point

(D) Electrokinetic point

12. पेशींच्या आवरणावरील दाबाला .... असे म्हणतात.

(A) ऑंकोटिक प्रेशर

(B) ऑस्मॉटिक प्रेशर

(C) कोलायडल प्रेशर

(D) पोर्टल प्रेशर

13. कोणत्या ठिकाणी प्रथिनांच्या द्रावणाची pH चे धन व ऋण भार सारखे असतात ?

(A) आयसोइलेक्ट्रीक पॉईंट

(B) आयसोमेट्रीक पॉईंट

(C) इलेक्ट्रोमॅग्नेटीक पॉईंट

(D) इलेक्ट्रोकायनेटीक पॉईंट

14. Production increased to keep up with the demand was seen in the marketing evolution of :

(A) Production era

(B) Sales era

(C) Management era

(D) Sales and production era

15. Promotion without monetary benefit is :

(A) Up promotion

(B) Out promotion

(C) Lateral promotion

(D) Dry promotion

14. .... शकामध्ये विपणन उत्पत्तीतील मागणीच्या प्रमाणात उत्पादनातील वाढ आढळून आली.

(A) निर्मिती

(B) विक्री

(C) व्यवस्थापन

(D) विक्री व निर्मिती

15. आर्थिक फायद्याशिवाय होणारी बढती म्हणजे :

(A) वरील बढती

(B) बाहेरील बढती

(C) बाजुची बढती

(D) कोरडी बढती

16. Cyclic menu is followed in :

(A) Hostel

(B) Hotel

(C) Coffee shop

(D) Fast-food service

17. SEBI means :

(A) Stock Exchange Board of India

(B) Securities Exchange Board of India

(C) Share Exchange Board of India

(D) State Exchange Board of India

16. चक्रीय मेन्यु .... ठिकाणी पाळतात.

(A) वसतीगृह

(B) उपहारगृह

(C) कॉफी दुकान

(D) फास्टफूड सेवा

17. सेबी म्हणजे :

(A) स्टॉक एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया

(B) सिक्युरिटीज एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया

(C) शेअर एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया

(D) स्टेट एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया

18. Table-d-hote refers to :

(A) Table of special food

(B) Table of the host

(C) Table of menu

(D) Table of special menu

18. टेबल–डी–होटे म्हणजे :

(A) विशेषअन्नाचा टेबल

(B) यजमानांचा टेबल

(C) मेन्युचा टेबल

(D) विशेषमेन्युचा टेबल

19. The leader who provides freedom to employees and lets the organisation run at its own pace :

(A) Bureaucratic leader

(B) Diplomatic leader

(C) Free rein leader

(D) Instrumental leader

19. जो पुढारी आपल्या कर्मचाऱ्यांना स्वातंत्र्य देतो आणि संघटनादेखील व्यवस्थित चालवतो त्याला .... असे म्हणतात.

(A) ब्युरोक्रॅटीक लीडर

(B) डिप्लोमॅटीक लीडर

(C) फ्री रेन लीडर

(D) इन्स्ट्रुमेंटल लीडर

20. An acute type of fever is seen in :

(A) Malaria

(B) Tuberculosis

(C) Typhoid

(D) Pneumonia

21. A numerical value of a food's ability to rise blood sugar is termed as :

(A) Glycemic Index

(B) Glycemic Load

(C) Glycemic Number

(D) Glycemic Standard

20. तीव्र स्वरूपाचा ज्वर .... मध्ये आढळतो.

(A) हिवताप

(B) क्षय

(C) विषमज्वर

(D) न्युमोनिया

21. रक्तशर्करा वाढण्याच्या अन्नक्षमतेचे संख्यामूल्य म्हणजे ....

(A) ग्लायसेमिक इंडेक्स

(B) ग्लायसेमिक लोड

(C) ग्लायसेमिक नंबर

(D) ग्लायसेमिक स्टॅण्डर्ड

22. Condition marked by the presence of renal calculi is :

(A) Nephritis

(B) Nephrosis

(C) Pyelonephritis

(D) Nephrolithiasis

23. Peptic ulcer is caused by :

(A) *Acetobacter pylori*

(B) *Enterobacter pylori*

(C) *Erwinia bacter pylori*

(D) *Helicobacter pylori*

24. A fibre rich diet is advised for :

(A) Peptic ulcer

(B) Obesity

(C) Malabsorption syndrome

(D) Diarrhoea

22. 'मुत्रपिंडातील खडे' ही अवस्था .... दर्शविते.

(A) नेफ्रायटीस

(B) नेफ्रोसीस

(C) पायलोनेफ्रायटिस

(D) नेफ्रोलिथियासिस

23. पेप्टीक अल्सर होण्याचे कारण :

(A) **एसिटोबॅक्टर पायलोरी**

(B) **एन्टरोबॅक्टर पायलोरी**

(C) **इरविनियाबॅक्टर पायलोरी**

(D) **हेलीकोबॅक्टर पायलोरी**

24. उच्च तंतुमय आहार .... करिता सुचविला जातो.

(A) पेप्टीक अल्सर

(B) स्थूलपना

(C) मालअॅब्सॉर्पशन सिंड्रोम

(D) अतिसार

25. Depreciation cost is :

(A) Direct cost

(B) Operating cost

(C) Material cost

(D) Labour cost

26. The method of child study which is vastly time consuming is ....

(A) Biographical

(B) Observation

(C) Anecdotal

(D) Experimental

27. The reflex that helps in early social relationship is :

(A) Rooting reflex

(B) Palmar grasp reflex

(C) Tonic-neck reflex

(D) Stepping reflex

25. घसारा मूल्य म्हणजे :

(A) थेटमूल्य

(B) क्रियात्मकमूल्य

(C) साहित्यमूल्य

(D) मजूरमूल्य

26. .... बालक अभ्यास पद्धतीला खूप वेळ द्यावा लागतो.

(A) चरित्रात्मक

(B) निरीक्षण

(C) घटनावृत्तविषयक

(D) प्रायोगिक

27. पूर्वसामाजिक संबंधांना .... प्रतिक्षेप मदत करते.

(A) रुटींग

(B) पामर ग्रास्प

(C) टोनीक-नेक

(D) स्टेपींग

28. The birth cry makes the baby's first expression of :

(A) Discomfort

(B) Breath

(C) Movement

(D) Anger

28. नवजाताचे रडणे हे बाळाचे प्रथम .... व्यक्त करणे होय.

(A) बेचैनी

(B) श्वास

(C) हालचाल

(D) राग

29. Demanding, strict and punishment giving parents are :

(A) Authoritarian

(B) Permissive

(C) Democratic

(D) Diplomatic

29. सतत मागणी करणारे, कडक आणि शिक्षा देणाऱ्या पालकास .... असे म्हणतात.

(A) अथॉरिटेरिअन

(B) पर्मीसीव्ह

(C) डेमोक्रेटीक

(D) डिप्लोमॅटीक

30. Sudden infant death syndrome is more common in :

(A) Breast fed babies

(B) Bottle fed babies

(C) Weaning babies

(D) Premature babies

30. अचानक अर्भक मृत्यू खालील शिशूंमध्ये दिसून येतो :

(A) स्तनपानीत शिशू

(B) बाटलीने दूध पिणारे शिशू

(C) दूध तोडण्याच्या अवस्थेतील शिशू

(D) अपरिपक्व शिशू

31. The responsibility of .... begins when a couple plan to have a child.

(A) Adolescence

(B) Adulthood

(C) Disciplining

(D) Parenting

32. PPP refers to :

(A) Physical Programme for Parents

(B) Parental Preparation for Planning

(C) Pulse Parental Programme

(D) Pulse Polio Programme

31. .... ची जबाबदारी दांपत्यांच्या अपत्य होण्याच्या नियोजनापासून सुरु होते.

(A) किशोरावस्था

(B) प्रौढ़ावस्था

(C) अनुशासित

(D) पालकत्व

32. पी.पी.पी. चे पूर्णरूप .... आहे.

(A) फिजिकल प्रोग्राम फॉर पेरेंटस्

(B) पेरेन्टल प्रिपरेशन फॉर प्लानिंग

(C) पल्स पेरेन्टल प्रोग्राम

(D) पल्स पोलीओ प्रोग्राम

33. Family is the principal institution for the ....of children.

(A) Socialisation

(B) Dissolution

(C) Evolution

(D) Production

34. Which of the following helps in reducing maternal and infant mortality by promoting institutional delivery among the poor pregnant women ?

(A) Janani Shishu Suraksha Karyakram

(B) Janani Suraksha Yojana

(C) Matru Shishu Suraksha Yojana

(D) Family Planning

33. कुटुंब ही बालकांच्या .... प्राथमिक संस्था असते.

(A) समाजीकरणासाठी

(B) विलीनीकरणासाठी

(C) उत्क्रांतीसाठी

(D) निर्मितीसाठी

34. माता व बालमृत्यू दर घटवण्यासाठी गरीब गर्भवती महिलांना संस्थामध्ये प्रसूतीसाठी .... मदत करते.

(A) जननी शिशु सुरक्षा कार्यक्रम

(B) जननी सुरक्षा योजना

(C) मातृ शिशु सुरक्षा योजना

(D) कुटुंब नियोजन

35. National Rural Health Mission (NRHM) which aims at major qualitative improvements in standards of public health and ......

(A) Health care in the rural areas

(B) Urban health

(C) Education for rural

(D) Food for poor

36. The changes in the structure and function of the reproductive organs begin during :

(A) Puberty

(B) Late adolescence

(C) Both (A) and (B)

(D) Early adulthood

35. राष्ट्रीय ग्रामीण स्वास्थ्य मीशनचे मुख्य ध्येय .... जनस्वास्थ्याच्या स्तरात मोठे गुणात्मक बदल करणे होय.

(A) ग्रामीण आरोग्य सेवा

(B) शहरी आरोग्य सेवा

(C) ग्रामीण शिक्षा

(D) गरिबांकरीता अन्न

36. प्रजनन संस्थेतील रचना आणि कार्यातील बदलास सुरुवात .... अवस्थेत होते.

(A) पौगंडावस्था

(B) उत्तर किशोरावस्था

(C) दोन्ही (A) व (B)

(D) पूर्व प्रौढावस्था

37. Which two psychologists focused on emotional development within social relationships ?

(A) Piaget and Freud

(B) O'Bryan and Piaget

(C) Freud and Spitz

(D) Spitz and O'Bryan

37. कोणत्या दोन मानसशास्त्रज्ञांनी सामाजिक संबंधामध्ये होणाऱ्या भावनिक विकासावर प्रकाश टाकला ?

(A) पियाजे व फ्राईड

(B) ओब्रायन व पियाजे

(C) फ्रॉइड व स्पीट्झ

(D) स्पीट्झ व ओब्रायन

38. Which of the following is essential for textile fibre identification ?

(A) Dye bath

(B) Colorimeter

(C) Pick glass

(D) Microscope

38. वस्त्रतंतू ओळखण्याकरिता खालीलपैकी कोणाची आवश्यकता असते ?

(A) डाय बाथ

(B) कलरीमीटर

(C) पिकग्लास

(D) मायक्रोस्कोप

39. Enzyme wash is a finish given to :

(A) Silk saris

(B) Denim garments

(C) Terry wool jackets

(D) Cotton nightwear

40. Dress forms are used for :

(A) Designing by draping

(B) Displaying garments

(C) Drafting garments

(D) Adaptation by flat pattern method

41. A French curve is used for :

(A) French seam

(B) Drawing neckline

(C) Raglan sleeve

(D) Finishing edges

39. विकर धुलाईद्वारे परिसज्जा .... ची केली जाते.

(A) सिल्क साडी

(B) डेनिम वस्त्र

(C) टेरी वुल जॅकेट

(D) सुती वस्त्र (रात्री घालावयाचे)

40. ड्रेस फॉर्मस्‌चा उपयोग .... करिता करतात.

(A) ड्रेपिंग पद्धतीने आकृतीबंध तयार करण्या

(B) वस्त्र प्रदर्शित करण्या

(C) कपडे बेतण्या

(D) फ्लॅट पॅटर्नद्वारे स्वीकृत करण्या

41. फ्रेंच कर्व्हचा उपयोग :

(A) फ्रेंच शिवण घालण्यास

(B) गळे बेतण्यासाठी

(C) रॅग्लन बाहीसाठी

(D) काठांची परिसज्जा करण्यासाठी

42. Which of the following is a quality control agency in India ?

(A) DIN

(B) WRA

(C) BIS

(D) AATCC

43. The colour fastness to light of a dyed fabric can be tested by :

(A) Fadometer

(B) Elemendrof tester

(C) Crockmeter

(D) Launderometer

44. The textile finish that gives lusture is :

(A) Gigging

(B) Napping

(C) Calendering

(D) Tebilizing

42. भारतातील गुणवत्ता नियंत्रण करणारी संस्था म्हणजे :

(A) डी.आय.एन

(B) डब्ल्यू.आर.ए.

(C) बी.आय.एस.

(D) ए.ए.टी.सी.सी.

43. रंगीत कपड्याच्या रंगाचा प्रकाशाच्या उपस्थितीत असणारा पक्केपणा .... यंत्राने मोजतात.

(A) फेडोमीटर

(B) एलीमेन्ड्रोफ टेस्टर

(C) क्रॉकमीटर

(D) लाउंडरोमीटर

44. वस्त्राला चमक देणारी परिसज्जा म्हणजे :

(A) जिर्गींग

(B) नॅपींग

(C) कॅलेंडरींग

(D) टॅबीलायझींग

45. Which of the following is a shuttleless loom ?

(A) Rapier loom

(B) Shantiniketan loom

(C) Drugget loom

(D) Balarampur loom

46. Sanganer is famous for :

(A) Weaving units

(B) Phulkari

(C) Gota embroidery

(D) Block printed textiles

47. Which of the following is a famous Shawl manufactured at Aurangabad ?

(A) Doshala

(B) Panetar

(C) Himroo

(D) Jamevar

45. खालीलपैकी धोटारहित माग कोणता ?

(A) रेपिअर माग

(B) शांतिनिकेतन माग

(C) ड्रगेट माग

(D) बलरामपूर माग

46. सांगानेर हे .... करिता प्रसिद्ध आहे.

(A) कापड तयार करण्याचे केंद्र

(B) फुलकारी

(C) गोटाकाम

(D) ठसाछपाई

47. औरंगाबाद येथील कोणत्या शाली प्रसिद्ध आहेत ?

(A) दोशाला

(B) पानेतर

(C) हिमरू

(D) जामेवार

48. The process of dyeing a fabric containing two or more different generic fiber types in one colour is known as :

(A) Union dyeing

(B) Cross dyeing

(C) Piece dyeing

(D) Stock dyeing

48. दोन किंवा त्यापेक्षा जास्त तंतूपासून निर्मित कापडाला एका रंगाने रंगविण्याची प्रक्रिया म्हणजे :

(A) युनियनरंगणे

(B) क्रॉसरंगणे

(C) पीसरंगणे

(D) स्टॉकरंगणे

49. Which of the following dyes is *not* suitable for cellulosic fibres ?

(A) Disperse dye

(B) Direct dye

(C) Azoic dye

(D) Vat dye

49. सेल्युलोजिक कापडाला रंगविण्यास अयोग्य असणारा रंग :

(A) डिसपर्स रंग

(B) डायरेक्ट रंग

(C) अॅझोइक रंग

(D) व्हॅट रंग

50. The method of removal of colour from dyed fabric to create white design on coloured background is :

(A) Resist printing

(B) Discharge printing

(C) Direct printing

(D) Khadi printing

51. Planning is :

(A) Scrutinizing, reviewing and forecasting

(B) Scrutinizing, rewarding and forecasting

(C) Scrutinizing, reviewing and training

(D) Scrutinizing, rating and training

50. रंगीत कापडावरील रंग काढून तेथे पांढरे डिझाईन रंगीत पार्श्वभूमीवर काढण्याची पद्धत म्हणजे :

(A) रेझिस्ट छपाई

(B) डिस्चार्ज छपाई

(C) डायरेक्ट छपाई

(D) खादी छपाई

51. नियोजन म्हणजे :

(A) पडताळणी, पुनरावलोकन आणि भाकीत करणे

(B) पडताळणी, पुरस्कृत आणि भाकीत करणे

(C) पडताळणी, पुनरावलोकन आणि प्रशिक्षण देणे

(D) पडताळणी, क्रमांक देणे आणि प्रशिक्षण देणे

52. The most important income in terms of quality of living is :

(A) Subsidiary income

(B) Psychic income

(C) Real income

(D) Money income

53. The effective reach area for an individual in work space is :

(A) 85 cm

(B) 85 mm

(C) 145 mm

(D) 145 cm

52. राहणीमानाच्या गुणवत्तेमध्ये सर्वात महत्त्वाचे उत्पन्न म्हणजे :

(A) सहाय्यकारी उत्पन्न

(B) मानसिक/संतोष उत्पन्न

(C) वास्तव उत्पन्न

(D) मौद्रीक उत्पन्न

53. व्यक्तीला कार्य करण्यासाठी .... प्रभावी पोचक्षेत्र असावे लागते.

(A) 85 सेमी.

(B) 85 मिमी.

(C) 145 मिमी.

(D) 145 सेमी.

54. A design which lends greater freedom is :

(A) Abstract

(B) Conventional

(C) Naturalistic

(D) Geometric

55. The three stems used in Japanese flower arrangement are denoted as :

(A) Tallest-man, second stem-earth, third stem-heaven

(B) Tallest-heaven, second stem-earth, third stem-man

(C) Tallest-man, second stem-heaven, third stem-earth

(D) Tallest-heaven, second stem-man, third stem-earth

54. डिझाईन जे अधिक स्वतंत्रता देते :

(A) अमूर्त

(B) पारंपारिक

(C) नैसर्गिक

(D) भूमितीय

55. जपानी पुष्परचनेमध्ये तीन दांड्या असे दर्शवितात.

(A) उंचदांडी-मानव, मध्यमदांडी-पृथ्वी, लहानदांडी-स्वर्ग

(B) उंचदांडी-स्वर्ग, मध्यमदांडी-पृथ्वी, लहानदांडी-मानव

(C) उंचदांडी-मानव, मध्यमदांडी-स्वर्ग, लहानदांडी-पृथ्वी

(D) उंचदांडी-स्वर्ग, मध्यमदांडी-मानव, लहानदांडी-पृथ्वी

56. Identify the one, which is *not* a resource of management :

(A) Man

(B) Material

(C) Money

(D) Monitor

56. व्यवस्थापनाशी संबंधित नसलेले साधन ओळखा :

(A) मानव

(B) सामुग्री

(C) पैसे

(D) नियंत्रक

57. The effort involved in home making activities such as bending, leaning, kneeling and stooping is :

(A) Physical effort

(B) Pedal effort

(C) Muscular effort

(D) Torsal effort

57. वाकणे, कलणे, गुडघ्यातून वाकणे आणि ओणवे होणे ह्या गृहकार्यातील क्रियांमध्ये .... ह्या प्रयत्नाचा समावेश होतो.

(A) शारीरिक

(B) पायाचे

(C) स्नायवी

(D) धडाचे

58. Non-motion and time study is :

(A) Pathway chart

(B) Process chart

(C) Flow chart

(D) Pie chart

59. World Consumer Day falls on :

(A) 5th March

(B) 10th March

(C) 15th March

(D) 25th March

60. House planning principles of orientation states that the kitchen should be placed towards :

(A) East

(B) West

(C) South

(D) North

58. हालचालविरहीत वेळेचे अध्ययन म्हणजे :

(A) पाथवे चार्ट

(B) प्रोसेस चार्ट

(C) फ्लो चार्ट

(D) पाय चार्ट

59. विश्व उपभोक्ता दिवस :

(A) 5 मार्च

(B) 10 मार्च

(C) 15 मार्च

(D) 25 मार्च

60. गृहयोजनेच्या अभिमुखता या तत्वानुसार स्वयंपाक–घराची रचना .... दिशेस असावी.

(A) पूर्व

(B) पश्चिम

(C) दक्षिण

(D) उत्तर

61. Using an activated carbon filter in water purification equipment helps in :

(A) Filtering dirt

(B) Absorbing organic impurities

(C) Inactivating bacteria

(D) Filtering insects

61. पाणी शुद्धीकरण यंत्रामधील क्रियाशील कार्बन-फिल्टर .... मदत करते.

(A) धुळ गाळण्यास

(B) सेंद्रीय अशुद्धीशोषण करण्यास

(C) जीवाणूंना अक्रियाशील करण्यास

(D) किडे काढून टाकायला

62. Laws of mechanics that apply to body movement and segment are :

(A) Gravitational force, arm position, work height

(B) Gravitational force, momentum, arm position

(C) Arm position, moment, work height

(D) Arm position, work height, leverage

62. शरीराच्या विविध भागांच्या हालचालीला यांत्रिकीचा कोणता नियम लागू होतो ?

(A) गुरुत्वाकर्षणाचे बळ, हातांची स्थिती, कार्याची उंची

(B) गुरुत्वाकर्षणाचे बळ, गतिशीलता, हातांची स्थिती

(C) हातांची स्थिती, पळ, कार्याची उंची

(D) हातांची स्थिती, कार्याची उंची, टेकूच्या मदतीने लावलेली शक्ती

63. Projected aids are :

(A) Slides, filmstrip, opaque projector

(B) Chalk board, Bulletin board

(C) Drama, puppet show, talking doll

(D) Tape recorder, telephone

64. Behavioural change in human being in extension education includes :

(A) Change in thinking

(B) Change in attitude

(C) Change in skill

(D) Change in knowledge, attitude and skill

63. प्रक्षेपित साधने म्हणजे :

(A) पारदर्शिका, चित्रफित, ओपेक प्रोजेक्टर

(B) खडूफळा, बातमीफळा

(C) नाट्य, कठपुतळी, बोलकीबाहुली

(D) टेपरेकॉर्डर, टेलीफोन

64. विस्तार शिक्षणामध्ये व्यक्तीच्या वर्तनबदलाबरोबरच .... चा समावेश होतो.

(A) विचार परिवर्तन

(B) प्रवृत्ती परिवर्तन

(C) कौशल्य परिवर्तन

(D) ज्ञान, प्रवृत्ती आणि कौशल्य परिवर्तन

65. The state of India where the Panchayat Raj system was first introduced :

(A) Uttar Pradesh

(B) Rajasthan

(C) Haryana

(D) Maharashtra

66. To assess the progress of the programme is known as :

(A) Evaluation

(B) Organization

(C) Planning

(D) Decision-making

65. भारतातील कोणत्या राज्यात पंचायतराज पद्धती प्रथम लागू झाली ?

(A) उत्तरप्रदेश

(B) राजस्थान

(C) हरियाणा

(D) महाराष्ट्र

66. कार्यक्रमाची प्रगती तपासणे म्हणजे :

(A) मुल्यांकन

(B) संयोजन

(C) नियोजन

(D) निर्णयघेणे

67. On whose birthday, Community Development Programme was started in India ?

(A) Netaji Subhash Chandra Bose

(B) Pandit Jawahar Lal Nehru

(C) Mahatma Gandhi

(D) Sardar Patel

68. Basic principle of Extension Education is :

(A) Help to those who help themselves

(B) Help poorest of the poor

(C) Internal and Spiritual Education

(D) Adult Education

67. भारतामध्ये कोणाच्या जन्मदिनी 'समुदाय विकास कार्यक्रम' सुरु झाला ?

(A) नेताजी सुभाषचंद्र बोस

(B) पंडित जवाहरलाल नेहरू

(C) महात्मा गांधी

(D) सरदार पटेल

68. विस्तार शिक्षणाचे मुळ तत्त्व म्हणजे :

(A) जे स्वतःला मदत करतात त्यांना मदत करणे

(B) गरीबातील गरीबाला मदत करणे

(C) आंतरिक व आध्यात्मिक शिक्षण

(D) प्रौढ शिक्षण

69. Panchayat Raj report was submitted by Balwant Rai Mehta in the year :

(A) 1952

(B) 1955

(C) 1957

(D) 1961

70. Rural upliftment on mass scale was started by Mr. F.L. Brayne who started Gurgaon Project in the year :

(A) 1918

(B) 1920

(C) 1921

(D) 1922

69. बळवंत राय मेहता यांनी पंचायत राजचा अहवाल .... वर्षी सादर केला.

(A) 1952

(B) 1955

(C) 1957

(D) 1961

70. श्री एफ.एल. ब्रेयने यांनी मोठ्या प्रमाणावर ग्रामीणस्तर उंचावण्यासाठी गुडगाव प्रकल्प ....साली सुरू केला.

(A) 1918

(B) 1920

(C) 1921

(D) 1922

71. The most basic social institution is :

(A) Village

(B) Family

(C) Town

(D) Government

72. A balanced extension programme is one which considers :

(A) Location specific recommendation

(B) Needs and desires of people

(C) Broad based programme

(D) Gives proper consideration to the facts, resources and time

71. .... ही मूलभूत सामाजिक संस्था आहे.

(A) खेडे

(B) कुटुंब

(C) निमशहर

(D) शासन

72. संतुलित विस्तार कार्यक्रमात .... गृहीत असते.

(A) स्थानिक विशिष्ट शिफारशी

(B) लोकांची गरज व इच्छा

(C) सर्वांकरिता कार्यक्रम

(D) सत्यता, साधन व वेळ यांना योग्य महत्त्व

73. The term 'Androgogy' implies :

(A) Child education

(B) Women's education

(C) Adult education

(D) Distance education

74. Tests and scaling are :

(A) Quantitative measurement technique

(B) Qualitative measurement technique

(C) Both qualitative and quantitative

(D) None of the above

75. Leadership is the product of :

(A) Position rather than knowledge

(B) Knowledge rather than position

(C) Position alone

(D) Knowledge alone

73. एन्ड्रोगॉजी म्हणजे :

(A) बाल शिक्षण

(B) स्त्री शिक्षण

(C) प्रौढ शिक्षण

(D) दुरस्थ शिक्षण

74. चाचणी आणि मापन म्हणजे :

(A) संख्यात्मक मापनतंत्र

(B) गुणात्मक मापनतंत्र

(C) संख्यात्मक आणि गुणात्मक मापनतंत्र

(D) वरीलपैकी एकही नाही

75. नेतेपदाची उत्पत्ती .... होते.

(A) ज्ञानापेक्षा पदामुळे

(B) पदापेक्षा ज्ञानामुळे

(C) फक्त पदामुळे

(D) फक्त ज्ञानामुळे

ROUGH WORK

ROUGH WORK